

Prolećna setva povrća

Автор(и): Растителна защита
Дата: 14.03.2019 Брой: 3/2019

Početkom proleća, seju se neke kulture otporne na hladnoću.

Letnji beli luk za proizvodnju glavica seje se tokom druge polovine februara do sredine marta. Koriste se glavice sa dobro razvijenim češnjevima. Seju se samo spoljašnji češnjevi, jer su veći i daju snažne biljke. Veoma je važno da potiču od potpuno zdravih glavica. Sadni materijal može preneti parazitsku nematodu koja napada beli luk i crni luk i izuzetno je štetna. Napadnuti češnjevi su u glavici jako odvojeni jedan od drugog, često su žuto-smeđe boje i neprijatnog mirisa. U skladištu, nematoda nastavlja da se razvija i jako napadnute glavice obično propadnu. Beli luk ne treba saditi na istom mestu ranije nego svake 3–4 godine.

Dezinfekcija češnjeva pre sadnje vrši se potapanjem u vodu. Oni se stavljaju u perforiranu posudu čije je dno u dodiru sa vodom. Nematode migriraju u vodu, koja se menja i odbacuje svakih 24 sata. Još je bolje ako voda teče. Postupak traje 3 dana. Nakon toga, češnjevi se potapaju u 1% rastvor formalina i izlažu na sunce nekoliko dana da se temeljito osuše. Čuvaju se na 4–5°C.

Paradajz, paprika, plavi patlidžan, neven i hmelj ne napada nematoda koja inficira beli luk.

Krajem februara–početkom marta, seje se crni luk za proizvodnju glavica direktnim setvom bilo iz semena ili iz setvi. Koriste se dobro aerisana zemljišta bogata hranljivim materijama, dobro drenirana, dobro izložena sunčevoj svetlosti i bez korova. Poželjno je da su prethodno gajene kulture na parceli bile đubrene stajskim đubrivom, jer crni luk ne podnosi direktno đubrenje njime. Pre setve, seme crnog luka mora biti dezinfikovano da bi se zaštitilo od rane infekcije uzročnicima bele i sive truleži i fuzarioznog uvenuća.

Za ujednačeno i brzo nicanje setvi crnog luka, suvi deo vrata se odseca pre sadnje, vodeći računa da se ne povredi rastući vrh. Setve se potapaju u vodu na sobnoj temperaturi. Male glavice se ubadaju na dubinu od 2 do 4 cm, dobro pritisnu u zemlju i zalivaju.

Nakon sadnje crnog luka, glavna nega je održavanje zemljišta rastresitim i bez korova. Iskustvo pokazuje da kada se crni luk za seme sadi u februaru i martu, prinosi su veći nego kada se sadi u jesen.

Šargarepa za ranu poljsku proizvodnju seje se od sredine februara do oko 20. marta. Njeno seme može preneti crnu trulež, opasnu bolest za korenasto povrće. Stoga treba sejati samo seme uzeto od zdravih biljaka i neoštećeno od insekata. Parcele izabrane za usev treba da budu udaljene od onih na kojima je šargarepa gajena prethodne godine. Dobri prethodnici su mahunarke i krastavci. Zemljište mora biti dobro obrađeno i bez korova.

U ovom periodu godine takođe je vreme za setvu peršuna, mirođije i pastirnjaka. Seme celera se seje za proizvodnju rasada, koji se gaji oko 70 dana pre presađivanja na otvorenom. Grašak se seje od kraja februara do sredine marta. Sada je takođe pravo vreme za setvu rotkvice i spanača.

U ovom ranom periodu, vodi se računa o pripremi semenskog krompira, koji se u povrtarskoj proizvodnji gaji kao rani prolećni usev. Tokom zimske sezone, gomolji se podvrgavaju raznim tretmanima kako bi se dobili dobri, kratki i sortno obojeni izdanci. Sadnja ranog krompira počinje početkom marta u najtoplijim regionima zemlje. Tri nedelje unapred, gomolji se kaljuštiraju zatamnivanjem prostorija i hlađenjem na 2–3°C. Pod ovim tretmanima, na gomoljima se pojavljuju razni simptomi bolesti. Ako nose infekciju, veoma je važno da se uklone gomolji koji

pokazuju i najmanje pege truleži, jer se infekcija povećava tokom skladištenja. Stoga je sadnja zdravog semenskog materijala veoma važan uslov za sprečavanje napada opasnih bolesti. Na primer, u slučaju plamenjače, poljska infekcija se obnavlja uglavnom od obolelih gomolja.